

VĂN HÓA CHÍNH TRỊ CỦA CÁN BỘ, CÔNG CHỨC TRONG BỐI CẢNH MỚI^(*)

NGUYỄN ĐÌNH PHONG^(**)

Ngày nhận bài: 05/8/2025 Ngày thẩm định: 09/8/2025 Ngày duyệt đăng: 24/10/2025

Tóm tắt: Văn hóa chính trị của cán bộ, công chức thuộc về văn hóa chính trị. Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, bài viết phân tích các biểu hiện cụ thể của văn hóa chính trị trong đội ngũ cán bộ, công chức, như tri thức chính trị, phong cách ứng xử, đạo đức và lối sống, lý tưởng và niềm tin chính trị. Từ đó, xác định những yêu cầu về văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ, công chức trong kỷ nguyên phát triển mới của đất nước.

Từ khóa: cán bộ, công chức; hệ thống chính trị; văn hóa chính trị

1. Đặt vấn đề
Cán bộ, công chức là những người hoạt động trong hệ thống chính trị, thực hiện các nhiệm vụ theo quy định của Đảng và Nhà nước. Đây là lực lượng nòng cốt trực tiếp thực thi công vụ, phục vụ nhân dân và bảo đảm sự vận hành hiệu quả của hệ thống chính trị.

Văn hóa chính trị, hiểu một cách đơn giản là những giá trị văn hóa được thể hiện trong đời sống chính trị; là sự “thấm thấu” của văn hóa vào lĩnh vực chính trị, làm cho chính trị mang tính nhân văn, hướng tới các giá trị chân - thiện - mỹ. Đối với cán bộ, công chức, văn hóa chính trị được hình thành và

biểu hiện trong quá trình thực thi công vụ. Những giá trị này thể hiện qua lý tưởng, niềm tin chính trị, thái độ, đạo đức, lối sống và ý thức trách nhiệm khi thực hiện nhiệm vụ. Văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ, công chức có ý nghĩa quan trọng đối với sự vững mạnh của hệ thống chính trị. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Muôn việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém”⁽¹⁾. Phẩm chất và năng lực của cán bộ, công chức quyết định sự thành bại của sự nghiệp cách mạng.

Thực tiễn gần 40 năm đổi mới cho thấy, đa số cán bộ, công chức thực hành văn hóa chính trị, có “bản lĩnh chính trị, trình độ, trí tuệ, tính chiến đấu của toàn Đảng và của mỗi cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp, đã từng bước được nâng lên”⁽²⁾. Tuy nhiên, “một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”⁽³⁾, ảnh hưởng trực tiếp đến uy tín của Đảng, Nhà nước.

^(*) Bài viết trong khuôn khổ đề tài cấp bộ: "Nâng cao văn hóa chính trị của cán bộ, công chức ở Đông Nam Bộ trong bối cảnh hiện nay" do TS. Nguyễn Đình Phong làm chủ nhiệm

^(**) TS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Hiện nay, đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển mới với những yêu cầu đổi mới mạnh mẽ về tổ chức bộ máy và phương thức hoạt động của hệ thống chính trị: sắp xếp, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động; đổi mới toàn diện trong cách thức vận hành và quản lý hành chính; chuyển đổi số, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị trong kỷ nguyên phát triển mới. Bên cạnh đó, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và hội nhập quốc tế sâu rộng cũng đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với đội ngũ cán bộ, công chức là phải nhanh chóng thích ứng với sự thay đổi, làm chủ công nghệ và chủ động đổi mới, sáng tạo trong thực thi nhiệm vụ.

2. Biểu hiện văn hóa chính trị của cán bộ, công chức

Cán bộ, công chức hoạt động trong hệ thống chính trị, nhận thức và hành động đúng của cán bộ, công chức là *sự biểu hiện của văn hóa chính trị*, cụ thể:

Thứ nhất, kiên định lý tưởng cách mạng

Văn hóa chính trị của cán bộ, công chức thể hiện ở bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định mục tiêu, lý tưởng của Đảng. Lý tưởng cách mạng soi rọi cho cán bộ, công chức phấn đấu, vượt qua khó khăn, sẵn sàng hy sinh vì lợi ích chung. Kiên định lý tưởng cách mạng, cán bộ, công chức không dao động trước các luận điệu sai trái hay cám dỗ vật chất. Vì vậy, kiên định lý tưởng cách mạng, mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội là biểu hiện văn hóa chính trị của cán bộ, công chức trong giai đoạn hiện nay.

Thứ hai, nhận thức chính trị

Một trong những biểu hiện quan trọng của văn hóa chính trị ở cán bộ, công chức là nhận thức chính trị. Cán bộ, công chức nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; có kiến thức sâu rộng về lịch sử, truyền thống dân tộc, tinh hoa văn hóa nhân loại, am hiểu tổ chức bộ máy, cơ chế vận hành của hệ thống chính trị.

Nền tảng tri thức chính trị vững vàng không chỉ giúp cán bộ xử lý các tình huống trong quản lý một cách khoa học, hiệu quả, mà còn góp phần giữ vững ổn định chính trị và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Ngược lại, hạn chế trong nhận thức chính trị dẫn đến hành xử lệch lạc, thiếu chuẩn mực. Do đó, một trong những biểu hiện văn hóa chính trị của cán bộ, công chức là luôn có ý thức học hỏi, nâng cao trình độ lý luận chính trị.

Thứ ba, phẩm chất đạo đức, lối sống trong sáng

Đạo đức cách mạng được coi là “cốt lõi của văn hóa chính trị, văn hóa cầm quyền”⁽⁴⁾. Văn hóa chính trị của cán bộ, công chức thể hiện qua những giá trị đạo đức, nhân cách trong đời sống chính trị. Đó là, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, tinh thần “dĩ công vi thượng”, gương mẫu, tự trọng và “nói đi đôi với làm”. Cán bộ, công chức có văn hóa chính trị không lợi dụng quyền lực vì lợi ích cá nhân, luôn đặt lợi ích chung lên trên. Ngược lại, các hiện tượng tiêu cực, như tham ô, lãng phí, quan liêu, “chạy chức chạy quyền”,... là biểu hiện của sự xói mòn văn hóa chính trị. Khi cán bộ liêm chính, tận tụy, không màng danh lợi, thì uy tín của Đảng và Nhà nước được củng cố, niềm tin xã hội được nâng cao. Do đó, đạo đức, lối sống trong sáng là một biểu hiện của văn hóa chính trị ở cán bộ, công chức.

Thứ tư, phong cách khoa học, dân chủ và tận tụy

Văn hóa chính trị được thể hiện rõ nét qua phong cách làm việc, phương pháp lãnh đạo, quản lý và cách ứng xử của cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ. Cán bộ, công chức có phong cách làm việc khoa học, có kế hoạch, kỷ luật và hiệu quả. Đồng thời, biết phát huy dân chủ, lắng nghe ý kiến cấp dưới và nhân dân là biểu hiện của văn hóa chính trị. Trái lại, thái độ cửa quyền, quan liêu, độc đoán là dấu hiệu cho thấy sự yếu kém trong văn hóa chính trị. Các hành vi đó thường xuất phát từ tư duy vị kỷ, xa rời tình

thần phục vụ nhân dân. Khi văn hóa chính trị được đề cao, mỗi cán bộ, công chức thường xuyên “tự soi, tự sửa”, thực hành tự phê bình và phê bình. Phong cách công tác tận tụy, gần dân, sâu sát thực tiễn là thước đo quan trọng của văn hóa chính trị. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh, cán bộ “phải lắng tai nghe ý kiến của đảng viên, của nhân dân, của những người “không quan trọng””⁽⁵⁾. Đây cũng chính là biểu hiện của dân chủ, cầu thị và tinh thần vì dân phục vụ.

Thứ năm, tinh thần kỷ luật, tuân thủ pháp luật

Tinh thần thượng tôn pháp luật và ý thức tổ chức kỷ luật là biểu hiện quan trọng của văn hóa chính trị ở cán bộ, công chức. Trong hoạt động công vụ, cán bộ, công chức luôn gương mẫu chấp hành Hiến pháp, pháp luật, quy định, quy chế của cơ quan, đơn vị, thực hiện thẩm quyền và chịu trách nhiệm theo quy định. Ngược lại, thiếu tính kỷ luật, tùy tiện trong thực thi công vụ, những nhiều người dân làm cho văn hóa chính trị bị xói mòn và hiệu lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị bị giảm sút.

Thứ sáu, tinh thần phục vụ nhân dân và trách nhiệm xã hội

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh”⁽⁶⁾. Cán bộ, công chức phải xem mình là “đầy tớ” của nhân dân, lấy sự hài lòng của nhân dân làm thước đo hiệu quả công tác. Biểu hiện cụ thể của tinh thần này là thái độ tận tụy phục vụ, giải quyết công việc nhanh chóng, chính xác, không gây phiền hà, sách nhiễu cho người dân. Đề án Văn hóa công vụ (ban hành kèm theo Quyết định số 1847/QĐ-TTg ngày 27/12/2018 của Thủ tướng Chính phủ “về việc phê duyệt Đề án Văn hóa công vụ”) quy định rõ: cán bộ, công chức “không được gây khó khăn, phiền hà, vòi vĩnh, kéo dài thời gian xử lý công việc của cơ quan, tổ chức và người dân; không thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm trước những khó khăn, bức xúc

của người dân”⁽⁷⁾. Đặc biệt, “trong giao tiếp với người dân, cán bộ, công chức, viên chức phải tôn trọng, lắng nghe, tận tình hướng dẫn về quy trình xử lý công việc và giải thích cặn kẽ những thắc mắc của người dân. Thực hiện “4 xin, 4 luôn”: xin chào, xin lỗi, xin cảm ơn, xin phép; luôn mỉm cười, luôn nhẹ nhàng, luôn lắng nghe, luôn giúp đỡ”⁽⁸⁾. Đó chính là yêu cầu về văn hóa chính trị trong nền hành chính phục vụ.

Thứ bảy, năng lực đổi mới sáng tạo, thích ứng với thời đại số

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, biểu hiện văn hóa chính trị của cán bộ, công chức thể hiện ở sự chủ động thích ứng và tinh thần đổi mới sáng tạo trong công tác. Văn hóa chính trị không phải là khái niệm tĩnh, mà luôn vận động, tiếp biến với sự phát triển xã hội⁽⁹⁾. Ngày nay, năng lực sử dụng công nghệ thông tin, làm chủ các công cụ số để phục vụ người dân tốt hơn cũng trở thành một yêu cầu đối với cán bộ, công chức. Cán bộ, công chức sử dụng các nền tảng số để giải quyết thủ tục nhanh gọn phục vụ người dân; đồng thời có tư duy cởi mở, cầu thị, dám nghĩ dám làm vì lợi ích chung. Ngược lại, cán bộ bảo thủ, trì trệ, “sợ trách nhiệm”, chậm thích ứng với công nghệ sẽ cản trở quá trình hiện đại hóa nền hành chính. Vì vậy, thích ứng nhanh với chuyển đổi số, liên tục học hỏi để “theo kịp thời đại” chính là một biểu hiện văn hóa chính trị của cán bộ, công chức hiện nay.

3. Yêu cầu về văn hóa chính trị của cán bộ, công chức trong bối cảnh mới

Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh: “Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, phục vụ nhân dân và sự phát triển của đất nước”⁽¹⁰⁾. Trong bối cảnh sắp xếp, tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị và chuyển đổi số, đội ngũ cán bộ, công chức phải đáp ứng yêu cầu mới, cao hơn về văn hóa chính trị. Vì vậy, cần tập trung vào các yêu cầu sau:

Một là, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, công chức

Quan triệt sâu sắc về vị trí, vai trò và sự cần thiết phải nâng cao văn hóa chính trị trong cán bộ, công chức, qua đó cán bộ, công chức nhận thức rõ thực trạng và yêu cầu thực hành văn hóa chính trị, kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện lệch lạc về tư tưởng, việc làm sai trái, thiếu trách nhiệm. Cấp ủy đảng, lãnh đạo cơ quan, đơn vị cần đưa nội dung xây dựng văn hóa chính trị vào các buổi sinh hoạt chính trị, hội nghị công tác chuyên môn; tăng cường kiểm tra, giám sát, kỷ luật để chấn chỉnh kịp thời những sai phạm về đạo đức, lối sống của cán bộ, công chức; giữ gìn và phát huy những giá trị lý tưởng cao đẹp, bồi đắp niềm tin chính trị cho đội ngũ cán bộ, công chức trong bối cảnh mới. “Kiên định và không ngừng vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh phù hợp với thực tiễn Việt Nam,... Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội là nguyên tắc nền tảng”⁽¹¹⁾. Xây dựng văn hóa chính trị vững mạnh đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên phải “tự soi, tự sửa”, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng suốt đời như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh; xem đó là bổn phận và trách nhiệm đối với Đảng, với nhân dân.

Hai là, nâng cao trình độ, năng lực, đặc biệt là trình độ lý luận chính trị và công nghệ số, cho đội ngũ cán bộ, công chức

Trong thời đại khoa học, công nghệ phát triển nhanh, cán bộ, công chức cần có kiến thức toàn diện, cả về lý luận và thực tiễn. Do vậy, cần đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ, công chức về lý luận chính trị, quản lý nhà nước, pháp luật, đồng thời cập nhật những vấn đề mới của đất nước và thế giới, bổ sung kiến thức về kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh,... Các chương trình bồi dưỡng cần phù hợp từng thời điểm cụ thể; đặc biệt, tri thức và kỹ năng về công nghệ thông tin, chuyển đổi

số phải được coi trọng trong nội dung đào tạo cán bộ, công chức. Mỗi cán bộ, công chức cần thành thạo sử dụng máy tính, internet, Chính phủ điện tử, dịch vụ công trực tuyến..., để thực thi nhiệm vụ hiệu quả trong môi trường số. Đồng thời, cán bộ, công chức hiểu biết về an ninh mạng, có ý thức bảo vệ dữ liệu và ứng dụng công nghệ để phục vụ người dân tốt hơn. Nâng cao trình độ ngoại ngữ, năng lực hội nhập quốc tế để học tập kinh nghiệm tiên tiến. Đội ngũ cán bộ, công chức “tinh thông nghiệp vụ”, hiểu biết sâu về chuyên môn và nhạy bén với cái mới sẽ góp phần đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững.

Ba là, thực hành đạo đức công vụ và lối sống văn hóa trong đội ngũ cán bộ, công chức

Xây dựng Đảng về đạo đức là một trong những nội dung then chốt được Đảng đề ra: “Nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện các giá trị đạo đức cách mạng theo tinh thần “Đảng ta là đạo đức, là văn minh” phù hợp với điều kiện mới và truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc”⁽¹²⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn: “Nếu không có đạo đức cách mạng thì có tài cũng vô dụng”⁽¹³⁾. Do vậy, trong bối cảnh kinh tế thị trường hiện nay, càng phải chú trọng giáo dục đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, công chức. Mỗi cơ quan, đơn vị cần cụ thể hóa các quy định về “chuẩn mực về đạo đức, lối sống của cán bộ, công chức, viên chức”⁽¹⁴⁾, quy tắc ứng xử để cán bộ, công chức thực hiện. Đặc biệt, cán bộ, công chức cần nghiêm túc thực hiện chuẩn mực văn hóa công vụ, như “không kén chọn vị trí công tác, không chọn việc dễ bỏ việc khó”, “công tâm, khách quan” trong công việc; không lợi dụng chức vụ để bỏ nhiệm người thân quen; “chủ động xin thôi chức vụ khi thấy bản thân hạn chế về năng lực, uy tín”;... trong Đề án Văn hóa công vụ cần được cán bộ, công chức thực hiện nghiêm để hình thành văn hóa từ chức và văn hóa nêu gương.

Mỗi cán bộ, công chức cần tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống trong sạch, giản dị, giữ gìn tư cách, phẩm giá của người cách mạng, kiên quyết loại bỏ các biểu hiện suy thoái đạo đức, chạy chức, chạy quyền, tham nhũng, lãng phí,... Vì vậy ngoài sự tự giác của mỗi cán bộ, công chức, cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống luật pháp về kiểm soát tài sản, thu nhập của cán bộ; xử lý nghiêm minh các hành vi tham nhũng, lợi ích nhóm. Phát huy vai trò giám sát, phản biện của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể và nhân dân.

Bốn là, xây dựng phong cách làm việc chuyên nghiệp, khoa học, gắn với đẩy mạnh chuyển đổi số trong hoạt động công vụ

Trong bối cảnh sắp xếp, tinh gọn bộ máy, mỗi cán bộ, công chức cần đổi mới mạnh mẽ phong cách, lề lối làm việc theo hướng chuyên nghiệp, hiệu quả. Việc tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế đòi hỏi cán bộ, công chức phải sử dụng hiệu quả thời gian làm việc. Mỗi cán bộ, công chức cần tự rèn luyện phong cách làm việc khoa học, có kế hoạch, có mục tiêu rõ ràng và liên tục cải tiến phương pháp công tác, chủ động phối hợp, tránh tình trạng đùn đẩy trách nhiệm hoặc cục bộ, thiếu hợp tác.

Chuyển đổi số phải được xem là cơ hội để nâng cao văn hóa tổ chức và phong cách làm việc trong cơ quan nhà nước. Ứng dụng công nghệ số cho phép thay đổi cơ bản cách thức quản lý, giúp cơ quan phản ứng nhanh với tình huống khẩn cấp, tăng cường tương tác với người dân. Do đó, cán bộ, công chức cần thích nghi nhanh với các quy trình làm việc số hóa. “Văn hóa số” trong công vụ đòi hỏi tính minh bạch, linh hoạt và sáng tạo: minh bạch thông tin (vì dữ liệu được số hóa dễ dàng truy xuất, giám sát), linh hoạt trong tương tác (phản hồi yêu cầu của người dân nhanh hơn qua cổng dịch vụ công trực tuyến), sáng tạo trong giải quyết vấn đề (do có nhiều công cụ hỗ trợ phân tích). Để làm được điều này, cán bộ, công chức phải thay đổi tư duy làm việc, chuyển tư duy quản lý sang tư duy

quản trị hiện đại, tiên phong trong chuyển đổi số. Việc đào tạo kỹ năng số cho cán bộ, công chức ở mọi cấp là rất cần thiết, tránh tình trạng ngại tiếp cận công nghệ, hoặc thiếu kinh nghiệm xử lý tình huống thực tiễn.

Nhà nước cũng cần tiếp tục ban hành các văn bản quy định về chuyển đổi số trong cơ quan, bảo đảm có lộ trình triển khai và tiêu chí cụ thể. Khi chuyển đổi số được thực hiện nghiêm, cơ quan công quyền sẽ trở nên “văn minh, hiện đại”, giảm bớt sự tiếp xúc trực tiếp, dễ phát sinh tiêu cực, đồng thời tăng cường công khai, trách nhiệm giải trình của cán bộ, công chức. Tất cả những điều này góp phần hình thành văn hóa chính trị tiến bộ, cán bộ, công chức làm việc với tinh thần phục vụ, hiệu suất cao, đáp ứng kịp thời yêu cầu của xã hội số.

Năm là, phát huy dân chủ và kỷ luật, xây dựng môi trường văn hóa chính trị chuyên nghiệp, hiện đại

Để văn hóa chính trị thấm sâu trong cán bộ, công chức, mỗi cơ quan, đơn vị cần xây dựng môi trường làm việc dân chủ để cán bộ, công chức đóng góp sáng kiến xây dựng cơ quan, đơn vị. Việc thực hiện nghiêm túc quy chế dân chủ ở cơ sở giúp cán bộ, công chức ý thức rõ hơn vai trò, nghĩa vụ và bổn phận trong tổ chức, từ đó tự điều chỉnh hành vi phù hợp với chuẩn mực chung. Đồng thời, phải tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong cơ quan, đơn vị. Người đứng đầu cơ quan, đơn vị phải nêu gương về chấp hành kỷ luật, xử lý nghiêm các vi phạm của cấp dưới, không bao che, dung túng.

Đẩy mạnh xây dựng các điển hình văn hóa trong đội ngũ cán bộ, công chức. Cần tôn vinh, nhân rộng những tấm gương cán bộ tận tụy, liêm khiết, sáng tạo. Ngược lại, những hiện tượng lệch chuẩn, như lãng phí, quan liêu, ứng xử thiếu chuẩn mực phải bị phê bình công khai để răn đe. Các cơ quan, đơn vị xây dựng bộ quy tắc ứng xử nội bộ, phát động phong trào xây dựng công sở văn minh, xanh - sạch - đẹp.

Sáu là, đề cao trách nhiệm nêu gương và trách nhiệm của đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp

Văn hóa chính trị muốn thâm sâu phải bắt đầu từ cấp lãnh đạo. Cán bộ chủ chốt các cấp cần gương mẫu về mọi mặt: thực hành văn hóa chính trị, trọng dụng người tài, công tâm, minh bạch. Thực hiện các quy định về trách nhiệm nêu gương như Quy định số 08-QĐ/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII “về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương” là một giải pháp quan trọng để xây dựng văn hóa chính trị. Lãnh đạo các cấp cần “nói đi đôi với làm”, sẵn sàng từ chức khi uy tín giảm sút.

Tóm lại, văn hóa chính trị của cán bộ, công chức là nhân tố quyết định chất lượng bộ máy hệ thống chính trị hiện tại. Trong bối cảnh cải cách mạnh mẽ về tổ chức bộ máy và sự phát triển mạnh mẽ của khoa học,

công nghệ, văn hóa chính trị càng đóng vai trò nền tảng bảo đảm sự ổn định và phát triển. Do đó, xây dựng văn hóa chính trị phải trở thành nhiệm vụ thường xuyên của mọi cấp, mọi ngành □

(1) và (5) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.5, tr.280 và 325

(2), (3), (10), (11) và (12) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.I, tr.74, 92, 178, 180 và 184

(4) PGS, TS. Đoàn Minh Huân, *Đảng Cộng sản Việt Nam: Một Đảng hiện thân “là đạo đức, là văn minh”*, <https://www.tapchicongsan.org.vn>, ngày 27/02/2023

(6) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.51

(7), (8) và (14) Đề án Văn hóa công vụ (ban hành kèm theo Quyết định số 1847/QĐ-TTg ngày 27/12/2018 của Thủ tướng Chính phủ “về việc phê duyệt Đề án Văn hóa công vụ”)

(9) GS, TS. Nguyễn Hữu Khiển, *Văn hóa chính trị trong Đảng và một số vấn đề đặt ra hiện nay*, <https://www.tapchicongsan.org.vn/>, ngày 16/7/2020

(13) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.14, tr.400